

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки, підприємництва та туризму

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

КУРІННА ЮЛІЯ ЮРІЇВНА

УДК 330.341.1:339.137.2

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИРОНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ТОВ “ОІЛХОСТ”

Спеціальність 051 “Економіка”
Подається на здобуття освітнього ступеня “Магістр”

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень,
використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

_____ ЮЛІЯ Курінна

Керівник роботи:
к. е. н., доцент ІННА Грабчук

_____

Житомир - 2024

АНОТАЦІЯ

Курінна Ю.Ю. Інноваційний розвиток виробничого потенціалу ТОВ “Оілхост” - кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 “Економіка” - Поліський національний університет, Житомир, 2024.

У кваліфікаційній роботі розглянуто теоретичні основи інноваційного розвитку підприємств, визначено фактори та показники, які впливають на виробничий потенціал. Здійснено аналіз інноваційної діяльності ТОВ “Оілхост”, оцінку його виробничого потенціалу, виявлено сильні та слабкі сторони. Запропоновано напрями інноваційного розвитку виробничого потенціалу, що сприятимуть підвищенню ефективності виробництва та конкурентоспроможності на ринку.

Ключові слова: інноваційний розвиток, виробничий потенціал, модернізація, ефективність, технології.

ANNOTATION

Kurinna Y.Y. Innovative development of the production potential of LLC “Oilhost” - a qualifying work in manuscript form.

Qualifying work for obtaining a master's degree in the specialty 051 “Economics” - Polissia National University, Zhytomyr, 2024.

The qualification work examines the theoretical foundations of enterprise innovation development are considered, factors and indicators influencing production potential are identified. An analysis of the innovative activities of LLC “Oilhost” has been conducted, evaluating its production potential and identifying strengths and weaknesses. Directions for innovative development of production potential are proposed to enhance production efficiency and competitiveness in the market.

Keywords: innovative development, production potential, modernization, efficiency, technologies

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	7
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ “ОІЛХОСТ”	11
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	20
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ “ОІЛХОСТ”	22
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	30
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	33

ВСТУП

В умовах сучасної економіки розвиток промислових підприємств значною мірою залежить від здатності впроваджувати інноваційні рішення, спрямовані на підвищення ефективності виробництва та покращення конкурентних позицій на ринку.

Останні дослідження в галузі інноваційного розвитку виробничого потенціалу підприємств приділяють увагу численним аспектам, зокрема впровадженню нових технологій, модернізації обладнання, оптимізації процесів і розвитку людського капіталу. Серед науковців, що працюють у цій сфері, можна виділити таких дослідників, як О.І. Амоша, Л.Г. Мельник, В.М. Гриньова, О.В. Савчук та О.В. Панасенко.

Актуальність дослідження інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост” зумовлена необхідністю адаптації підприємства до нових умов ринку та підтримання його конкурентоспроможності. ТОВ “Ойлхост”, яке спеціалізується на ремонті та виробництві гідравлічного обладнання, стикається з проблемами зношеності виробничих потужностей, браку сучасних технологій та необхідності підвищення продуктивності. У зв’язку з цим впровадження інноваційних рішень, модернізація техніко-технологічної бази, підвищення кваліфікації персоналу та ефективне управління ресурсами є пріоритетними завданнями для досягнення стійкого розвитку підприємства.

Мета дослідження полягає у розробці напрямів інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост”, що забезпечать підвищення його конкурентоспроможності та продуктивності.

Для досягнення мети поставлено наступні завдання:

- досліджено теоретичні основи інноваційного розвитку виробничого потенціалу підприємства;
- здійснено оцінка інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост”;

- запропоновано напрями інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост”.

Об'єктом дослідження є процес інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост”.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні основи інноваційного розвитку виробничого потенціалу підприємства.

У роботі використовуються загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: методи аналізу й синтезу для вивчення теоретичних аспектів інноваційного розвитку; економіко-статистичний аналіз для оцінки ефективності використання виробничих ресурсів; методи SWOT-аналізу для визначення сильних і слабких сторін підприємства, а також зовнішніх можливостей і загроз; методи прогнозування для оцінки економічної ефективності впровадження інноваційних рішень.

За темою дослідження опубліковано фахову статтю : Грабчук І.Ф., Бугайчук В.В., Курінна Ю.Ю. Стратегічний розвиток матеріально-технічного потенціалу підприємства. Економічний простір. 2024. №195.

Наукова новизна роботи полягає в розробці комплексного підходу до інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост”, а саме впровадження ЧПУ-обладнання для обробки складних деталей, адаптовану до умов середнього бізнесу в Україні.

Практичне значення полягає у можливості безпосереднього впровадження розробленої стратегії на ТОВ “Ойлхост”. Застосування запропонованих інноваційних рішень дозволить підвищити продуктивність підприємства, покращити якість виготовлених деталей та гідравлічних компонентів, знизити витрати на обслуговування обладнання та підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій та списку використаної літератури. Обсяг роботи складає 30 сторінок та включає 6 таблиць, 6 рисунків та список використаних джерел із 41 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Інноваційний розвиток виробничого потенціалу підприємства є актуальним через стрімкі зміни ринкового середовища, зростання конкуренції та розвиток технологій. Підприємства повинні постійно адаптувати свої виробничі можливості, впроваджувати нові технології та оптимізувати процеси для підвищення конкурентоспроможності, продуктивності та стійкості підприємства.

Виробничий потенціал підприємства в науковій літературі дослідників трактується як складне багатокomпонентне поняття, що включає всі ресурси та можливості підприємства, необхідні для забезпечення його ефективної діяльності та досягнення стратегічних цілей. Зокрема, науковці виділяють три основні підходи до визначення виробничого потенціалу: ресурсний, структурний та цільовий.

Ресурсний підхід представлений у роботах таких українських науковців, як О.І. Амоша та Л.Г. Мельник. Вони розглядають виробничий потенціал як сукупність усіх ресурсів, доступних підприємству, зокрема матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних. У рамках цього підходу підкреслюється важливість того, щоб підприємство мало наявні всі необхідні ресурси для здійснення виробничої діяльності та забезпечення стабільного розвитку.

Структурний підхід акцентує увагу на раціональній організації виробничого потенціалу підприємства, що, на думку українських дослідників, таких як В.М. Гриньова, полягає в оптимальному співвідношенні між його складовими, тобто не лише наявність ресурсів важлива, але й правильна їхня організація, що сприяє підвищенню ефективності виробничої діяльності та забезпеченню стійкості підприємства.

Цільовий підхід, на думку таких українських науковців, як О.В. Савчук та О.В. Панасенко, визначає виробничий потенціал як здатність підприємства

досягати поставлених цілей, таких як виробництво продукції, збільшення обсягів продажу та отримання прибутку. Цей підхід підкреслює, що успішна реалізація виробничого потенціалу залежить від здатності підприємства адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та забезпечити досягнення стратегічних цілей.

Виробничий потенціал підприємства складається з усіх ресурсів, що пов'язані з його функціонуванням, а саме: фінансових (капітал, інвестиції, кредити), техніко-технологічних (обладнання, машини, технологічні процеси), матеріально-сировинних (сировина, матеріали, запаси), трудових (персонал, їхні знання, кваліфікація) та інформаційних (дані, системи управління, інформаційні технології) (рис. 1.1).

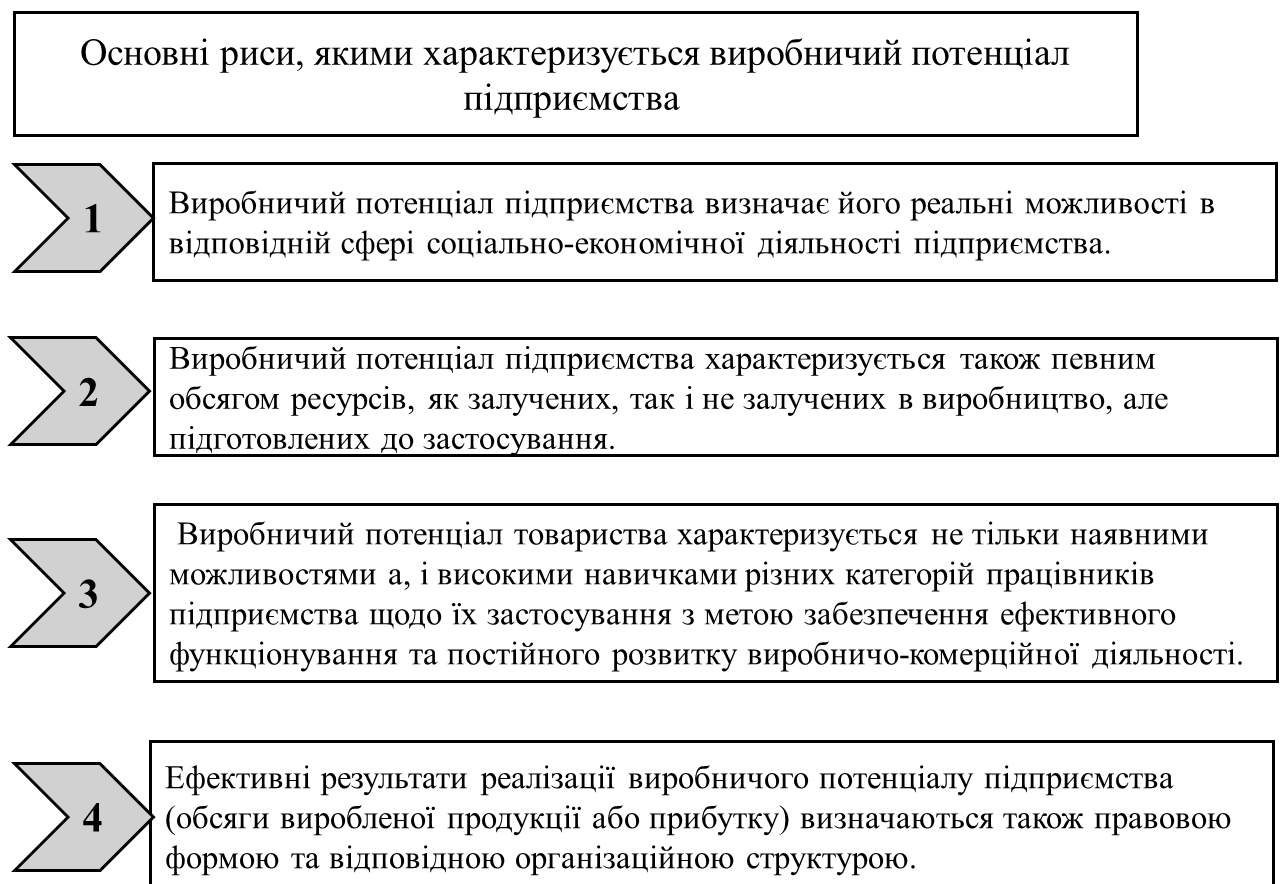

Рис. 1.1 Складові виробничого потенціалу

Джерело: складено автором на основі [1]

Фінансовий потенціал становлять грошові кошти, кредити, інвестиції, власний капітал підприємства, тобто всі ресурси, що використовуються для забезпечення стабільної фінансової діяльності підприємства, розвитку, модернізації та розширення виробництва. Техніко-технологічна ресурси

включають в себе машини та обладнання, необхідні для виробництва, а також будівлі та споруди. Вони формують основний фонд підприємства і є необхідними для виробництва товарів або послуг. Матеріально-сировинні ресурси включають в себе всі необхідні для виробництва матеріал, засоби виробництва та готову продукцію на складі. Трудові ресурси включають в себе працівників, їхні знання, навички та творчий потенціал, що є важливим джерелом інновацій і підтримки виробництва. Інформаційні ресурси включають в себе бази даних, програмне забезпечення, засоби комунікації, а також інформацію про ринок, клієнтів та постачальників. Ефективне використання інформаційних ресурсів сприяє прийняттю обґрунтованих рішень, оптимізації процесів та підвищенню конкурентоспроможності підприємства, забезпечуючи його здатність адаптуватися до ринкових змін.

Рис. 1.2 Основні особливості виробничого потенціалу

Джерело: складено автором на основі [1]

Різні складові виробничого потенціалу взаємопов'язані та доповнюють один одного. Синергія, що виникає при їх поєднанні, дає можливість підприємству досягати значно кращих результатів, ніж якби воно використовувало лише окремі складові. Основні особливості виробничого потенціалу наведено на рис. 1.2.

Виробничий потенціал підприємства визначається внутрішніми та зовнішніми факторами, що впливають на його діяльність. Внутрішнє середовище охоплює стан фізичних активів, зокрема нерухомості та верстатного парку, рівень зносу яких впливає на ефективність виробничих процесів. Важливу роль відіграють фінансовий, інтелектуальний потенціал підприємства, кваліфікація працівників та організація роботи, що безпосередньо впливають на здатність впроваджувати інновації. Зовнішнє середовище включає мікро- та макрофактори, такі як попит, постачальники, конкуренція, а також політичні, економічні та соціально-культурні умови, що визначають загальний контекст діяльності підприємства (додаток Б).

Інноваційний розвиток є ключовим для підвищення конкурентоспроможності, оскільки дозволяє модернізувати обладнання, оптимізувати процеси, знижувати витрати та підвищувати якість продукції, забезпечуючи гнучкість в умовах змін на ринку.

Оцінка виробничого потенціалу підприємства охоплює аналіз всіх його складових відповідними показниками. Аналіз кожної складової виробничого потенціалу є критично важливим для визначення сильних і слабких сторін підприємства, планування інвестицій та розвитку, а також для забезпечення стабільної діяльності та конкурентоспроможності в умовах ринкових змін.

Техніко-технологічна складова включає такі показники, як виробнича потужність, фондоозброєність, коефіцієнт придатності та частка капітальних інвестицій в основні засоби. Дані показники дозволяють оцінити рівень технічної оснащеності підприємства та його здатність підтримувати або оновлювати виробничі ресурси, що є важливим для забезпечення ефективності виробничих процесів і конкурентоспроможності на ринку. Фінансова складова

характеризується такими показниками, як частка власних фінансових ресурсів, коефіцієнт абсолютної ліквідності та коефіцієнт покриття, що відображають фінансову стабільність підприємства, його спроможність залучати капітал і забезпечувати безперебійне фінансування операційної діяльності. Аналіз цієї складової виробничого потенціалу є важливим для прийняття управлінських рішень, пов'язаних із фінансовим плануванням та інвестиційною діяльністю. Інформаційна складова визначається часткою витрат на інформацію в загальному обсязі інвестицій та часткою витрат на маркетинг. Дані показники вказують на здатність підприємства ефективно використовувати інформаційні ресурси, що сприяє ухваленню стратегічних рішень, оптимізації бізнес-процесів та адаптації до змін ринкових умов. Трудова складова включає середньооблікову чисельність персоналу та освітньо-кваліфікаційний рівень працівників. Матеріально-сировинна складова оцінюється за допомогою таких показників, як коефіцієнт оборотності оборотних активів та їх рентабельність. Дані показники дозволяють оцінити ефективність використання матеріальних ресурсів, що безпосередньо впливає на витрати та рентабельність підприємства.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Виробничий потенціал підприємства є комплексним поняттям, що включає різні види ресурсів та можливості для ефективного функціонування та розвитку. Основними складовими виробничого потенціалу є техніко-технологічна, фінансова, інформаційна, трудова та матеріально-сировинна складові.

Інноваційний розвиток є критично важливим елементом підвищення конкурентоспроможності підприємства. Впровадження сучасних технологій, модернізація обладнання та оптимізація процесів сприяють зниженню витрат, підвищенню якості продукції та збільшенню продуктивності, що дозволяє підприємству гнучко реагувати на ринкові виклики та забезпечує довготривалу стабільність і зростання.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ “ОІЛХОСТ”

ТОВ “Оілхост” створено 10.11.2014 р. та діє згідно з українським законодавством, володіє майном, має права та несе відповідальність як юридична особа. Основною діяльністю підприємства є – 45.31 Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів. Допоміжні види діяльності наведено в додатку Б.

Постійними замовниками є представники різних галузей, таких як будівництво, сільське господарство, гірничодобувна промисловість, харчова промисловість та лісозаготівля у Житомирський, Київський та інших областях.

Таблиця 2.1.

Фінансові результати діяльності ТОВ “Оілхост”

Показники	Роки			Відхилення 2023 р. до 2021р.	
	2021	2022	2023	+/-	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	31192,0	27107,6	41976,2	10784,2	+34,6
Інші операційні доходи	28,0	26,4	-	-	-
Інші доходи	6,6	15,2	11,1	4,5	+68,2
Разом доходи	31226,6	27149,2	41987,3	10760,7	+34,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	24620,6	19822,9	29383,3	4762,7	+19,3
Інші операційні витрати	4207,7	5795,2	10258,0	6050,30	у 1,4 рази
Інші витрати	-	-	-		
Разом витрати	28828,3	25618,1	39641,3	10813,0	+37,5
Фінансовий результат до оподаткування	2398,3	1531,1	2346,0	-52,30	-2,2
Податок на прибуток	431,7	275,6	422,3	-9,40	-2,2
Чистий прибуток (збиток)	1966,6	1255,5	1923,7	-42,90	-2,2

Джерело: фінансова звітність підприємства

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ “Оілхост” за 2021–2023 роки (табл. 2.1). виявляє зростання чистого доходу, але й збільшення витрат, що

негативно впливає на прибутковість. Чистий дохід у 2023 році склав 41976,2 тис. грн, що на 34,6% більше, ніж у 2021 році. Інші доходи за цей період зросли на 68,2%, але у 2023 році становили лише 11,1 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції збільшилася на 19,3%, досягнувши 29383,3 тис. грн у 2023 році. Загальні витрати зросли на 37,5%, до 39641,3 тис. грн. Чистий прибуток у 2023 році склав 1923,7 тис. грн, що на 2,2% менше, ніж у 2021 році. Таким чином, зростання доходів супроводжувалося зростанням витрат, що вказує на необхідність оптимізації витрат і підвищення ефективності.

Для оцінки фінансового стану підприємства необхідно проаналізувати його активи та пасиви, а саме: аналіз необоротних активів, виробничих запасів та дебіторської заборгованості, аналіз обсягу і динаміки капіталу, аналіз складу та структурних змін власного і залученого капіталів (додаток В).

Для оцінки фінансової складової виробничого потенціалу підприємства важливо аналізувати ліквідність його активів і здатність виконувати зобов'язання (додаток Г). У 2023 році підприємство продемонструвало зростання абсолютно ліквідних активів на 849,1 тис. грн, що свідчить про збільшення грошових коштів. Скорочення швидколіквідних активів на 350,6 тис. грн та зростання активів з середнім рівнем ліквідності на 2685,3 тис. грн підтверджує стабільність і платоспроможність підприємства. Коефіцієнт загальної ліквідності (Кзл) у 2023 році становить 2,43, що свідчить про достатність ліквідних активів для покриття короткострокових зобов'язань, що є позитивним сигналом для стабільності та фінансової стійкості підприємства.

Важливе значення в господарській діяльності підприємства відіграють основні фонди. Основні виробничі фонди ТОВ “Оілхост” поділяються на: виробничі фонди, які безпосередньо беруть участь у виробничому процесі (верстати, устаткування тощо) та фонди, які створюють умови для виробничого процесу (виробничі будівлі, споруди тощо). ТОВ “Оілхост” не має власних приміщень, а користується орендованими, загальна площа приміщень становить 745,9 кв. м., на яких розташовані виробничі цехи, офіс, 3 бокси технічного обслуговування автотранспортних засобів та склад. Для здійснення своєї

господарської діяльності ТОВ “Оілхост” має достатньо технічних ресурсів.

Структура доходу за видами діяльності підприємства у середньому за 2021 - 2023 рр. наведено на рис. 2.3. Найбільш прибутковим видом діяльності є 33.12 - ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення, зокрема ремонт та виробництво гідравлічних циліндрів. Цей вид діяльності залишається високоприбутковим з кількох причин. Однією з основних є висока спеціалізація: робота з гідравлічними системами потребує глибоких знань та досвіду, що робить цей сегмент складним для нових учасників ринку. Крім того, важливою є критична роль гідравлічних циліндрів: вони використовуються в широкому спектрі обладнання, і їх вихід з ладу може призвести до значних простоїв та збитків для підприємств. Також, дороге обладнання та висока вартість запасних частин сприяють високій рентабельності цього виду діяльності.

Рис. 2.3 Структура доходу за видами діяльності ТОВ “ОІЛХОСТ” у середньому за 2021 - 2023 рр.

Джерело: розраховано автором

Допоміжний вид діяльності - 25.62 Механічне оброблення металевих

виробів. Цей вид діяльності полягає у виготовленні комплектуючих для гідравлічних циліндрів самостійно, що знижує залежність від зовнішніх постачальників та збільшує контроль над якістю продукції. Крім цього, наявність власного цеху з механічної обробки металів дає можливість виконувати складний ремонт, модернізацію гідравлічних циліндрів та іншого обладнання самостійно.

Також, прибутковий вид діяльності - 28.12 виробництво гідравлічного та пневматичного устаткування. Цей вид діяльності охоплює виготовлення широкого спектру гідравлічних та пневматичних компонентів і систем, які використовуються в різних галузях промисловості: будівельна та дорожня техніка, сільськогосподарська техніка, видобувна промисловість та інші

Основний вид діяльності - 45.31 оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів. Постійними покупцями є представники будівельної, аграрної, гірничодобувної, лісозаготівельної, виробничої промисловості яких підприємство забезпечує фільтрами, акумуляторами, оливою, запасними частинами для спец. техніки та ін. запчастинами та комплектуючими для роботи транспортних засобів.

Допоміжний вид діяльності - 45.20 технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів. Цей вид діяльності не є таким прибутковим, як інші, через високу конкуренцію. Хоча досліджуване підприємство має ряд переваг, основною з яких є статус офіційного дистриб'ютора французького масла MOTUL в Житомирській області для сільськогосподарської техніки та легкових автомобілів. Цей вид діяльності включає широкий спектр послуг з обслуговування та ремонту автотранспортних засобів, таких як: планове технічне обслуговування, поточний ремонт, капітальний ремонт, діагностика та інші послуги.

Для здійснення господарської діяльності ТОВ "ОІЛХОСТ", а саме для оперативної доставки товару (на склад підприємства від постачальників та від складів Нової Пошти так і для доставки товару покупцям) використовує власні транспортні засоби.

Оцінка ефективності використання основних засобів ТОВ “Оілхост” наведено в додатку Д. Збільшення середньої вартості основних засобів було незначним, лише на 0,03%, тоді як первісна вартість основних засобів зросла на 71,2%, що свідчить про активне оновлення та модернізацію обладнання. Середньооблікова чисельність працівників скоротилася на 11,8%, що пов'язано з оптимізацією виробничих процесів. Фондоозброєність зросла на 13,3%, що свідчить про покращення технічного забезпечення працівників. Продуктивність праці зросла на 52,5%, що свідчить про значне підвищення ефективності роботи персоналу.

Згідно з даними додатку Г, у структурі оборотних активів підприємства за 2021-2023 роки спостерігається стійке зростання їх частки в загальній структурі балансу. Ця тенденція є позитивною, адже оборотні активи характеризуються високою ліквідністю, тобто їх можна швидко конвертувати в грошові кошти, що полегшує виконання зобов'язань підприємства. Протягом аналізованого періоду частка оборотних активів зросла з 79,7% у 2021 році до 83,1% у 2023 році. Це свідчить про те, що підприємство стає більш мобільним та має кращу можливість реагувати на зміни ринкової кон'юнктури.

Одним з ключових факторів зростання частки оборотних активів стало значне збільшення запасів. Їх частка в загальній структурі оборотних активів зросла з 9,8% у 2021 році до 25,0% у 2023 році. Це може свідчити про покращення прогнозування попиту на продукцію підприємства та оптимізацію запасів сировини та готової продукції. Водночас, слід зазначити, що частка дебіторської заборгованості, хоча й дещо зменшилася з 33,2% у 2021 році до 26,2% у 2023 році, все ж таки залишається на досить високому рівні. Це може свідчити про надання підприємством більш довгих кредитних строків своїм покупцям. З одного боку, це може призвести до збільшення обсягів продажів, з іншого - несе в собі певні ризики, пов'язані з несвоєчасною оплатою.

Згідно з додатком Е про оцінка ефективності використання оборотних засобів протягом 2021-2023 років на підприємстві ТОВ “Оілхост” спостерігається збільшення власного капіталу підприємства протягом 2021-2023

років на 61,2%, з 5229,2 тис. грн до 8429,85 тис. грн, що свідчить про фінансову стійкість та стабільність підприємства. Робочий капітал також збільшився на 80,2%, з 3070,85 тис. грн до 6491,55 тис. грн, що означає, що у підприємства зросла здатність покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів.

Коефіцієнт оборотності оборотних засобів збільшився з 4,87 до 5,27, що є позитивною тенденцією, адже свідчить про: ефективне використання ресурсів, покращення ліквідності, зниження потреби в залучених коштах. Коефіцієнт покриття запасів, який визначаються як відношення власного капіталу до середньорічних запасів підприємства - знизився у 36%, що пов'язано зі збільшенням запасів.

Працівники є одним з найважливіших ресурсів будь-якого підприємства, особливо такого, що спеціалізується на ремонті та виробництві спеціалізованого обладнання. Висока кваліфікація працівників, їх досвід та знання технологічних процесів є запорукою якісного виконання робіт, задоволення потреб клієнтів та конкурентоспроможності підприємства.

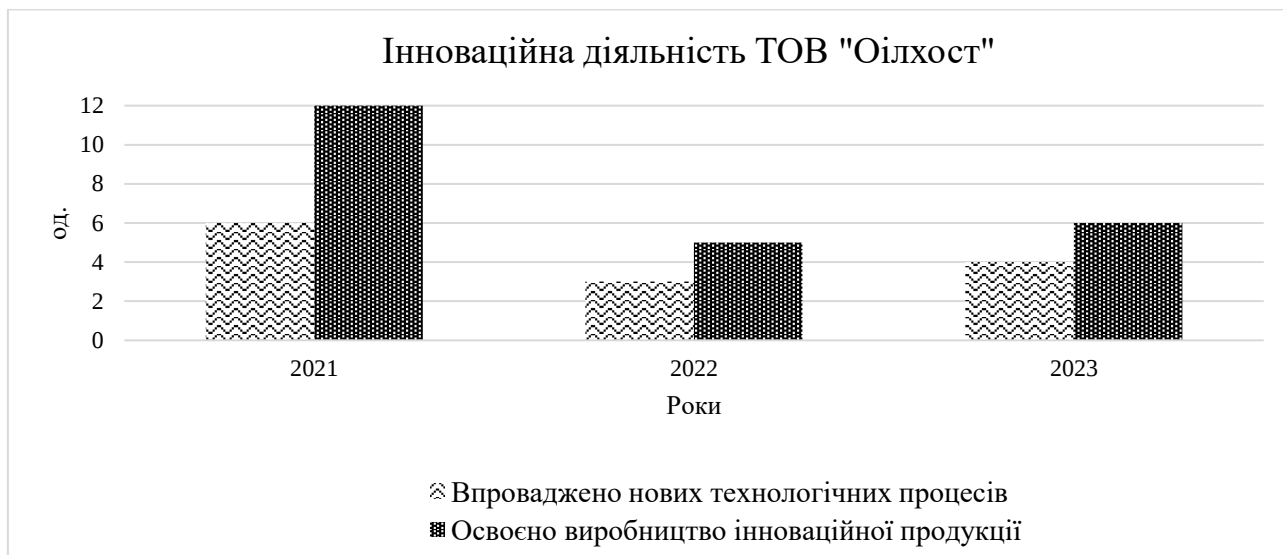
Середня кількість працівників у 2021 р. - 17 осіб, у 2022 р. - 16 осіб та у 2023 р. - 15 осіб. На кінець 2023 року частка виробничих працівників у загальній кількості становить 73%, що свідчить про те, що підприємство робить ставку на власні виробничі потужності та прагне забезпечити високу якість продукції та послуг.

Вікову структуру працівників компанії наведено в додатку Є. Отже, вікова структура працівників ТОВ "Оілхост" є досить рівномірною: є як молоді спеціалісти, так і досвідчені працівники. Також, на підприємстві переважають чоловіки (87%), жінки (13%), що пояснюється специфікою діяльності підприємства.

Структура працівників підприємства за досвідом роботи наведено в додатку Ж. Більшість працівників (73%) мають досвід роботи більше 3 років, що свідчить про досвідчений та кваліфікований колектив.

Інноваційна діяльність ТОВ "Оілхост" спрямована на підвищення

ефективності виробничих процесів і покращення якості продукції. Протягом останніх років підприємство впроваджує нові технології, автоматизує виробництво та розширює асортимент інноваційної продукції. Інноваційна діяльність дозволяє знижувати витрати, збільшувати продуктивність і підвищувати конкурентоспроможність.

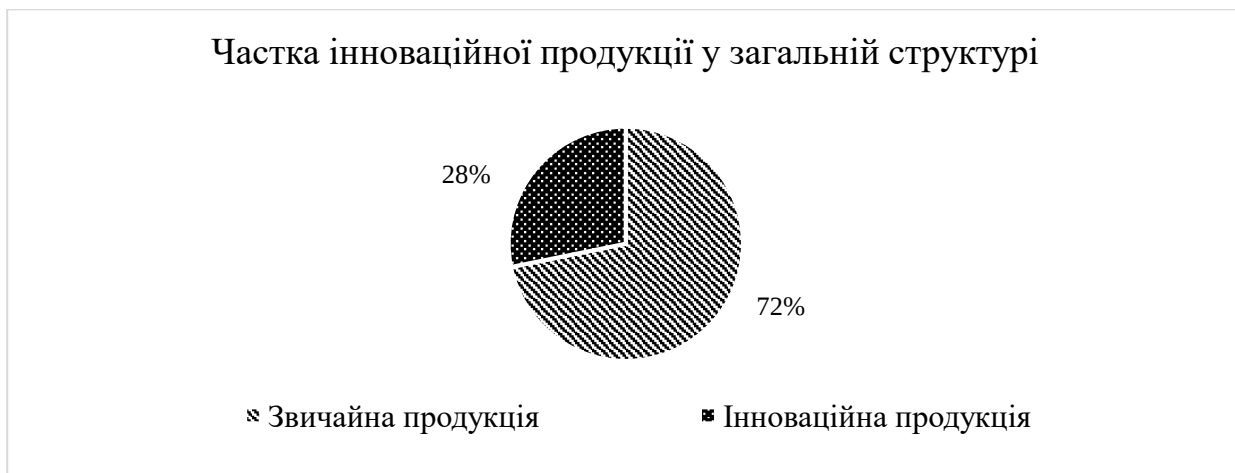
Рис. 2.4 Інноваційна діяльність у ТОВ “ОІЛХОСТ”

Джерело: розраховано автором

Аналізуючи наведені дані, можна відзначити динаміку впровадження нових технологічних процесів та освоєння виробництва інноваційної продукції у ТОВ “Оілхост” протягом 2021-2023 років. Освоєння виробництва інноваційної продукції включало розробку нових виробничих рішень, орієнтованих на потреби клієнтів, а також використання нових матеріалів та технологій для виготовлення продукції. Впровадження нових технологічних процесів передбачає модернізацію обладнання та оптимізацію виробничих процесів. Також підприємство впроваджує сучасні методи управління виробничими процесами, що включають вдосконалення планування виробничих потужностей та оптимізацію робочих графіків. Впровадження таких підходів сприяють зниженню простоїв виробничих процесів і підвищенню загальної продуктивності підприємства, дозволяють максимально ефективно використовувати наявні ресурси.

Джерелами впровадження інновацій на ТОВ “Оілхост” є власні ресурси

підприємства, зокрема фінансові, технічні та людські ресурси. Використання внутрішніх потенціалів дозволяє підприємству здійснювати модернізацію виробничих процесів, впроваджувати нові технології та методи управління без значних зовнішніх фінансових зобов'язань, що сприяє підвищенню ефективності та стабільності бізнесу.

Рис. 2.5 Частка інноваційної продукції у середньому за 2021 - 2023 рр.

Джерело: розраховано автором

Аналізуючи частку інноваційної продукції у діяльності ТОВ “Оілхост” за 2021–2023 роки, видно, що інноваційна діяльність складає лише 28%, тоді як звичайна діяльність домінує з 72%. Це вказує на те, що основна частина операцій підприємства залишається традиційною, а інноваційна активність є відносно невеликою. Така структура може свідчити про певні обмеження в темпах впровадження нових технологій та освоєння інноваційних продуктів, що може бути пов’язано з ризиками, високими витратами або іншими внутрішніми та зовнішніми факторами, що стримують розвиток інновацій.

Прибуток від інноваційної діяльності у 2023 році збільшився на 19,8 тис. грн (6,6%) порівняно з 2021 роком, що свідчить про зростання доходів завдяки впровадженню інновацій. Водночас витрати на інноваційну діяльність зросли на 4,8 тис. грн (1,9%), однак темпи приросту витрат були нижчими за темпи приросту прибутку, що вказує на ефективність управління витратами та підвищення економічної ефективності інвестицій.

Ефективність інноваційної діяльності ТОВ “Ойлхост”

Показники	Роки			2021 р. до 2023 р.	
	2021	2022	2023	-/+	%
Прибуток від інноваційної діяльності, тис. грн	300,1	240,1	319,9	19,8	+6,6
Витрати на інноваційну діяльність, тис. Грн	249,9	260,4	254,7	4,8	1,9
Індекс рентабельність	1,2	0,92	1,25	0,05	4,2
Період окупності, років	2	2,7	2,3	0,3	15

Джерело: розраховано автором

Індекс рентабельності збільшився на 0,05 (4,2%), що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів у сфері інновацій і покращення загальної прибутковості підприємства. Крім того, період окупності інвестицій скоротився на 0,3 роки (15%), що вказує на прискорення повернення капіталовкладень і є ознакою зростання ефективності інвестиційних процесів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Аналіз фінансових результатів ТОВ “Ойлхост” за 2021–2023 роки свідчить про позитивну динаміку доходів, хоча й спостерігається зростання витрат, що вплинуло на загальну прибутковість. Чистий дохід у 2023 році склав 41976,2 тис. грн, що на 34,6% більше порівняно з 2021 роком, проте чистий прибуток зменшився на 2,2% і склав 1923,7 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції зросла на 19,3%, а загальні витрати збільшилися на 37,5%, що свідчить про необхідність оптимізації витрат для підвищення ефективності підприємства.

Показники ліквідності підприємства свідчать про його стабільність: коефіцієнт загальної ліквідності у 2023 році становив 2,43, що вказує на здатність покривати короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів. Зростання абсолютно ліквідних активів на 849,1 тис. грн та збільшення активів середньої ліквідності підтверджують фінансову стабільність компанії.

Найбільш прибутковим напрямком діяльності ТОВ “Ойлхост” є ремонт та виробництво гідравлічних циліндрів, що зумовлено високою спеціалізацією та критичною важливістю цієї продукції для клієнтів.

Важливу роль в успіху ТОВ “Ойлхост” відіграє інноваційна діяльність. Протягом останніх років підприємство активно впроваджує нові технології та модернізує виробництво. Проте частка інноваційної продукції в загальному обсязі діяльності залишається відносно невеликою (28%), що вказує на необхідність подальшого розвитку інноваційної активності. Впровадження інновацій дозволяє підвищити продуктивність, зменшити витрати та покращити конкурентоспроможність на ринку.

Таким чином, ТОВ “Ойлхост” має стійкі позиції на ринку завдяки ефективному використанню виробничого потенціалу, стабільній фінансовій діяльності та активній роботі з інноваціями, проте залишається простір для подальшої оптимізації витрат і збільшення частки інноваційних рішень у загальному виробничому процесі.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ОІЛХОСТ»

Розробка стратегії інноваційного розвитку виробничого потенціалу підприємства є комплексним процесом, що охоплює різні аспекти діяльності, спрямовані на забезпечення довгострокової конкурентоспроможності, підвищення продуктивності та оптимізацію використання ресурсів.

Стратегія інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ «Оілхост» повинна враховувати сучасні виклики, з якими стикається підприємство, а також можливості, що відкриваються в результаті змін у технологіях і ринкових умовах. Така стратегія повинна спрямовуватися на довгострокове зростання конкурентоспроможності, забезпечення високої продуктивності та ефективного використання ресурсів. Для цього доцільно врахувати наступні аспекти:

Цілю інноваційного розвитку є підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі впровадження інноваційних технологій і підвищення ефективності використання ресурсів.

1. Оновлення техніко-технологічної бази. Модернізація застарілого обладнання та впровадження нових машин для підвищення точності і швидкості виконання робіт, зокрема в сфері ремонту і виробництва гідравлічного обладнання, що дозволить зменшити витрати на ремонт обладнання і підвищити ефективність.

2. Підвищення кваліфікації персоналу. Успішне впровадження нових технологій вимагає професійної підготовки співробітників. Розробка спеціальних навчальних програм та тренінгів сприятиме їхньому швидкому освоєнню нових технологій і обладнання, що, своєю чергою, скоротить час адаптації до новацій і підвищить загальну якість виконуваних робіт.

3. Ефективне управління фінансовими ресурсами. Стратегічні заходи у фінансовій сфері повинні включати розробку плану інвестицій у нове обладнання, що дозволить скоротити витрати на обслуговування старих машин

та підвищити продуктивність. Диверсифікація джерел фінансування, залучення кредитних ресурсів і реінвестування прибутків сприятимуть стабільному оновленню виробничих потужностей. Також, важливим етапом є зменшення дебіторської заборгованості.

4. Диверсифікація постачальників. Стратегічні напрями розвитку матеріально-сировинної складової мають включати диверсифікацію постачальників сировини та матеріалів для зменшення залежності від одного джерела для зниження ризиків перебоїв у постачаннях, що можуть виникати через економічні чи політичні фактори. Крім того, оптимізація управління запасами сировини дозволить підприємству скоротити витрати на зберігання та ефективно використовувати складські приміщення.

5. Впровадження сучасних інформаційних технологій. Для підприємства важливим є розвиток систем управління виробництвом, які дозволять контролювати всі етапи процесу в режимі реального часу, зменшуючи ризики помилок і втрат. Інтеграція інформаційних систем для моніторингу ефективності обладнання та витрат матеріалів сприятиме швидшому прийняттю управлінських рішень (рис. 3.3).

Рис. 3.1 Структура стратегії інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Оілхост”

Джерело: створено автором

Для реалізації стратегічних напрямів інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Оілхост” передбачено низку завдань, виконання яких забезпечить досягнення поставлених цілей. У межах напрямку оновлення техніко-технологічної бази ключовими завданнями є проведення оцінки технічного стану наявного обладнання, розробка плану модернізації з визначенням пріоритетів оновлення, закупівля і впровадження нового обладнання для підвищення ефективності виробництва, а також налаштування та тестування нових технологій для забезпечення їх безперебійного функціонування.

Для напрямку підвищення кваліфікації персоналу важливо організувати програми навчання співробітників щодо роботи з новим обладнанням, провести тренінги для управлінського персоналу з використання інформаційних систем, а також запровадити регулярну систему оцінювання компетенцій для визначення потреб у додатковому навчанні.

Водночас у рамках напрямку ефективного управління фінансовими ресурсами передбачається виконання таких завдань, як аналіз поточних витрат і виявлення можливостей їх оптимізації, розробка плану залучення інвестицій для фінансування модернізації обладнання та навчання персоналу, а також забезпечення контролю за розподілом фінансових ресурсів з метою уникнення перевитрат.

У напрямі диверсифікації постачальників слід розширити список контрагентів через пошук нових постачальників, провести переговори для оптимізації умов постачання, а також впровадити систему моніторингу запасів сировини для уникнення перебоїв у виробництві.

Напрямок впровадження сучасних інформаційних технологій передбачає вибір оптимальних автоматизованих систем для управління виробництвом, інтеграцію інформаційних систем з існуючими процесами підприємства та налаштування цих систем для збору, аналізу та моніторингу даних щодо ефективності виробництва.

При виконанні завдань необхідно забезпечити як послідовність, так і одночасність їх реалізації залежно від специфіки. Наприклад, оцінка технічного

стану обладнання та аналіз фінансових витрат повинні виконуватися на початкових етапах для формування основи подальших заходів. Водночас модернізація обладнання потребує паралельного навчання персоналу, що дозволить максимально ефективно впроваджувати нові технології. Синхронне виконання завдань у напрямках диверсифікації постачальників та впровадження інформаційних технологій також сприятиме інтеграції інноваційних рішень у виробничі процеси. Комплексний підхід до виконання завдань забезпечить синергію між різними складовими виробничого потенціалу підприємства, що сприятиме досягненню максимальної ефективності.

До головних переваг впровадження інновацій у виробничий процес ТОВ «Оілхост» можна віднести:

- підвищити продуктивність і знизити витрати на виробництво;
- підвищити якість продукції та зменшити кількість браку;
- збільшити рентабельність за рахунок оптимізації витрат і впровадження нових технологій;
- забезпечити гнучкість виробничих процесів та швидке реагування на зміни в ринкових умовах.

Таким чином, розробка стратегії інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Оілхост” є ключовим етапом для забезпечення довгострокового успіху підприємства, що дозволить швидко адаптуватися до сучасних умов і залишатися конкурентоспроможним на ринку.

Запровадження нового верстатного обладнання є важливим кроком для підвищення ефективності виробництва на ТОВ “Оілхост”. Вибір такого обладнання повинен бути обґрунтований з урахуванням не лише технологічних вимог, але й економічної доцільності. Зважаючи на фінансові можливості підприємства, доцільно обрати верстат, який забезпечить високу продуктивність, точність і надійність, при цьому не створюючи значного фінансового навантаження на підприємство.

Характеристика верстата Optimum D320x920 Pro

Тип	Токарний верстат з числовим програмним управлінням
Діаметр обробки	до 320 мм
Довжина обробки	до 920 мм.
Система управління	ЧПК Fanuc
Швидкість обертання шпинделя	до 2500 об/хв.
Потужність мотора	4 кВт
Призначення	Виготовлення складних деталей з металу, обробка гідравлічних компонентів
Ціна	385 – 420 тис. грн залежно від комплектації та постачальника.

Джерело: [34]

Основою впровадження інновацій на підприємстві є закупівля нового токарного верстата Optimum D320x920 Pro із числовим програмним управлінням - сучасне обладнання, яке відповідає потребам ТОВ “Оілхост” у ремонті та виробництві гідравлічного обладнання.

Токарний верстат Optimum D320x920 Pro є оптимальним варіантом для ТОВ “Оілхост” з кількох причин. Максимальний діаметр обробки до 320 мм і довжина обробки до 920 мм дозволяють обробляти великі та складні деталі, що особливо важливо для виробництва гідравлічних компонентів, якими займається підприємство. Система числового програмного управління Fanuc забезпечує точність і автоматизацію процесів, що підвищує продуктивність та якість обробки. Швидкість обертання шпинделя до 2500 об/хв та потужність мотора 4 кВт забезпечують високу продуктивність і універсальність при виконанні різних технологічних операцій. Ціновий діапазон 385–420 тис. грн робить цей верстат доступним варіантом з урахуванням можливостей підприємства, а різні варіанти комплектації дозволяють адаптувати його до конкретних виробничих потреб (табл. 3.6).

Цей верстат дозволить значно підвищити продуктивність підприємства завдяки: зменшенню часу на виконання операцій; підвищенню точності виготовлення складних деталей; скороченню витрат на обслуговування старого обладнання; зменшенню кількості браку через автоматизацію процесів.

Впровадження токарного верстата з числовим програмним управлінням Optimum D320x920 Pro на підприємстві передбачає низку витрат, необхідних для забезпечення повноцінної та ефективної роботи обладнання (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Статті витрат на впровадження Optimum D320x920 Pro

Статті витрат	Сума
Закупівля верстата	400 тис. грн
Навчання персоналу	30 тис. грн
Монтаж та налаштування	15 тис. грн
Інструменти та витратні матеріали	10 тис. грн
Резервні витрати	5 тис. грн
Загальні витрати	460 тис. грн

Джерело: складено автором на основі джерела [34]

Основна стаття витрат — це закупівля верстата, яка становить 400 тис. грн. Вартість залежить від комплектації обладнання та постачальника, що забезпечує придбання основних функціональних модулів та системи числового програмного управління Fanuc.

Наступною важливою статтею є навчання персоналу, на яке виділяється 30 тис. грн. та включає проведення тренінгів з управління верстатом, програмування ЧПУ, технічного обслуговування та забезпечення безпеки на робочому місці. Підготовка працівників може здійснюватися як силами постачальника обладнання, так і зовнішніми експертами. Монтаж та налаштування верстата коштуватимуть 15 тис. грн. Витрати включають встановлення обладнання на виробничому майданчику, підключення до електропостачання, налаштування системи управління та тестування перед запуском у роботу. Додатково передбачено закупівлю інструментів та витратних матеріалів на суму 10 тис. грн. Витрати на матеріали необхідні для початкової експлуатації верстата і включають ріжучі інструменти, патрони та інші допоміжні засоби. Окремо передбачено резервні витрати в розмірі 5 тис. грн, що забезпечують покриття непередбачених витрат, які можуть виникнути в процесі впровадження обладнання або його первинної експлуатації.

**Інформації для розрахунку економічної ефективності проекту
впровадження окарного верстата з ЧПУ Optimum D320x920 Pro**

Показник	Період реалізації проекту, рік			
	2025	2026	2027	2028
Сума інвестицій, тис. грн	460			
Виручка від реалізації, тис. грн	600	700	800	900
Витрати на експлуатацію проекту, тис. грн	180	210	245	280
Амортизаційні відрахування, тис. грн	46	46	46	46
Грошові потоки, тис. грн	374	444	509	574
Ставка дисконту, %	12	12	12	12
Дисконтовані грошові потоки, тис. грн	334	364	362	365
Дисконтований грошовий потік з початку експлуатації проекту, тис. грн	334	698	1060	1425

Джерело: розраховано автором

Загальна сума витрат на впровадження верстата Optimum D320x920 Pro становить 460 тис. грн, що включає усі основні етапи — від закупівлі та навчання персоналу до встановлення та забезпечення ефективної роботи обладнання.

Економічна ефективність впровадження токарного верстата з ЧПУ Optimum D320x920 Pro оцінюється за кількома важливими показниками. Висока швидкість і точність роботи верстата з ЧПУ сприяють збільшенню обсягів виробництва за той самий час, що підвищує загальну ефективність виробничого процесу. Завдяки високій точності обробки деталей на верстаті з числовим програмним управлінням знижується ризик виникнення дефектів, що дозволяє зменшити кількість відходів і підвищити якість продукції. Оцінку економічної ефективності наведено в таблиці 3.8.

Загальна окупність інвестицій у придбання та встановлення верстата очікується протягом двох років. Це зумовлено сукупною економією на витратах, зростанням продуктивності та скороченням браку, що дозволить підприємству суттєво покращити свої фінансові показники. Впровадження токарного верстата Optimum D320x920 Pro стане першим етапом модернізації технічної бази підприємства та відкриє можливості для залучення нових клієнтів, розширення асортименту продукції та закріплення позицій на ринку ремонту та виготовлення гідравлічних компонентів. У довгостроковій перспективі модернізація

сприятиме реалізації стратегії інноваційного розвитку ТОВ “Ойлхост” і забезпечить сталий розвиток підприємства.

Таблиця 3.8

Оцінка економічної ефективності проєкту впровадження токарного верстата з ЧПУ Optimum D320x920 Pro

Показник	Результат
Сума інвестицій по запропонованому проєкту, всього тис грн	460
Сума дисконтованого грошового потоку, всього тис. грн	1425
Чиста теперішня вартість проєкту – Net Present Value (NPV), тис. грн	965
Термін окупності проєкту – Payback Period (PBP), років	2
Внутрішня норма рентабельності – Internal Rate of Return (IRR), %	13,3
Індекс прибутковості – Profitability Index (PI), од	3,31

Джерело: розраховано автором

Отже, впровадження токарного верстата з ЧПУ Optimum D320x920 Pro на ТОВ “Ойлхост” сприятиме суттєвому підвищенню продуктивності, якості продукції та економічній ефективності діяльності підприємства. Інвестиційне рішення забезпечить зниження витрат на ремонт обладнання, зменшення браку, підвищення обсягів виробництва та скорочення простоїв. Очікувана окупність інвестицій протягом двох років демонструє високу рентабельність впровадження даного верстата, що дозволить підприємству вийти на новий рівень технічного розвитку та розширити можливості для виробництва гідравлічних компонентів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Розробка стратегії інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Ойлхост” є важливим етапом для забезпечення сталого росту та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Впровадження інновацій, зокрема модернізація техніко-технологічної бази, підвищення кваліфікації персоналу та ефективне управління фінансовими ресурсами, дозволить підприємству досягти значних результатів у підвищенні продуктивності та якості виробництва.

Особливу увагу варто приділити впровадженню нового токарного верстата Optimum D320x920 Pro. Завдяки високим технічним характеристикам цього обладнання, підприємство зможе підвищити точність та швидкість обробки

деталей, зменшити витрати на обслуговування старого обладнання та значно знизити кількість браку.

Виконання розробленої стратегії дозволить ТОВ “Оілхост” не лише модернізувати виробничу базу, але й збільшити свої фінансові показники. Очікувана окупність інвестицій протягом двох років свідчить про високий потенціал цього проєкту. Інвестиції у нове обладнання та інноваційні технології забезпечать підприємству конкурентні переваги на ринку, зокрема шляхом залучення нових клієнтів і розширення асортименту продукції.

Таким чином, стратегічні напрями інноваційного розвитку виробничого потенціалу ТОВ “Оілхост” сприятимуть не лише підвищенню ефективності внутрішніх процесів, а й зміцненню позицій підприємства на ринку в довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Інноваційний розвиток виробничого потенціалу підприємства є ключовою умовою для його конкурентоспроможності та стійкості в умовах сучасного динамічного ринкового середовища. Виробничий потенціал підприємства — це багатокомпонентне поняття, що охоплює всі ресурси та можливості, необхідні для ефективної діяльності й досягнення стратегічних цілей. У науковій літературі виділяють три основні підходи до визначення виробничого потенціалу: ресурсний, структурний та цільовий, кожен із яких підкреслює різні аспекти управління підприємством.

ТОВ “Оілхост” було створено 10 листопада 2014 року і діє згідно з українським законодавством, володіючи правами юридичної особи та майном, необхідним для діяльності. Основною сферою діяльності підприємства є оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів (КВЕД 45.31). Крім цього, підприємство здійснює ряд допоміжних видів діяльності, таких як технічне обслуговування автотранспортних засобів, виробництво гідравлічного обладнання, ремонт промислового устаткування та механічне оброблення металевих виробів. Постійні замовники ТОВ “Оілхост” представляють такі галузі, як будівництво, сільське господарство, промисловість, лісозаготівля та гірничодобувна промисловість, зокрема у Житомирській та Київській областях.

Фінансовий аналіз діяльності підприємства за 2021 - 2023 роки показав значне зростання чистого доходу. У 2023 році чистий дохід склав 41 976,2 тис. грн, що на 34,6% більше порівняно з 2021 роком. Однак, збільшення витрат негативно вплинуло на прибутковість підприємства: витрати зросли на 37,5%, що призвело до зменшення чистого прибутку на 2,2%. Для подальшої оптимізації витрат ТОВ “Оілхост” необхідно розглянути можливість зниження операційних витрат, що може позитивно вплинути на фінансові показники підприємства.

Згідно з аналізом, найбільш прибутковим видом діяльності підприємства є ремонт і технічне обслуговування промислового устаткування (КВЕД 33.12), зокрема ремонт гідравлічних циліндрів. Ця діяльність приносить найбільший дохід завдяки високій спеціалізації підприємства та стабільному попиту на

послуги. Важливим напрямком також є механічне оброблення металевих виробів (КВЕД 25.62), що дозволяє підприємству самостійно виготовляти комплектуючі для гідравлічних циліндрів, знижуючи залежність від зовнішніх постачальників.

Розробка та впровадження стратегії інноваційного розвитку виробничого потенціалу є ключовим напрямом для забезпечення конкурентоспроможності та сталого зростання ТОВ “Оілхост”. Основою інноваційного розвитку є закупівля та впровадження токарного верстата з числовим програмним управлінням Optimum D320x920 Pro, що забезпечить підвищення продуктивності, якості продукції та зниження виробничих витрат. Інвестиції в нове обладнання та навчання персоналу забезпечать скорочення браку продукції, зниження витрат на обслуговування старих машин і підвищення ефективності всіх виробничих процесів.

Економічна ефективність впровадження верстата підтверджується очікуваною окупністю інвестицій протягом двох років, що свідчить про високу рентабельність і доцільність цього кроку для підприємства. Завдяки впровадженню інновацій ТОВ “Оілхост” зможе не тільки покращити свої фінансові показники, але й розширити ринкові можливості, закріпивши свою позицію в галузі ремонту та виробництва гідравлічного обладнання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Захаренко М.М. Теоретичні засади управління виробничим потенціалом підприємства. Агросвіт. 2018. № 23. С. 59-65.
2. Гладка, О. В. (2013). Інноваційний розвиток підприємства: теоретичні та методичні засади. Наукові праці Національного університету харчових технологій, 1(12), 35-42.
3. Смолич Д. В., Тимошук І. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та модель управління в сучасних умовах господарювання. Економічний простір. 2020. № 153. С. 75-82
4. Кобрин Л. Й. Застосування інструментів управління виробничим потенціалом з метою підвищення результативності діяльності підприємства. Наукові записки. 2019. Випуск 1 (58). С. 132-139
5. Дзюбинська Х.М., Шашина М.В. Оцінювання ефективності управління виробничим потенціалом підприємства за його складовими. Економічні студії. Львів, 2018. № 4.
6. Кравченко О. С., Русак В. В., Шилюк Д. Ю., Круть В. О. Теоретичні засади управління економічними системами та процесами вітчизняних бізнес – компаній. Збірник праць учасників наук. – прак. конференції до 100-річчя 40 Поліського національного університету. 2022. С. 184-187.
7. Латишева О.В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та особливості управління елементами забезпечення сталого розвитку. Економічний вісник. 2018. № 3(53). С. 126–130.
8. Хачатрян В.В. Потенціал підприємства: сутність та економічний зміст. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. № 4, Том 3. С. 261-264.
9. Должанський І.З. Управління потенціалом підприємства: підручник. Київ: ЦНЛ. 2016. 362 с.
10. Запашук Л.В. Методичні підходи до оцінки виробничого потенціалу промислового підприємства. Вісник ЖДТУ. 2018. № 3 (53). С. 60-63.
11. Побережна Н.М. Ефективність використання виробничого потенціалу:

- теоретичний та практичний аспекти. Маркетинг і менеджмент інновацій. Науковий журнал. Суми. 2018. № 3. С. 212-220.
12. Олійник Т.І., Косенко А.О. Управління виробничим потенціалом підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/78.pdf
13. Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Сучасні аспекти управління виробничим потенціалом промислових підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління». 2020. Том 4. № 1. С. 188-194.
14. Савченко Т.В. Основні підходи до визначення сутності потенціалу підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 6(17). С. 325-330. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_201
15. Захаренко М.М. Організаційно-економічні засади формування системи управління потенціалом підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 23. С. 88-93.
16. Єрмаков О.Ю., Жибак М.М., Динька П.К., Христенко Г.М., Гурська І.С. Організація виробництва: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 414 с.
17. Пріб К.А., Патики Н.І. Діагностика в системі управління: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 432 с.
18. Андрушків Б.М., Кирич Н.Б., Мельник Л.М., Погайдак О.Б. Семіотика визначення економічної стратегії підвищення господарсько-фінансової стабільності підприємства в умовах трансформаційного суспільства. Вісник економічної науки України. 2013. №1(23). С. 3-7.
19. Шевченко А.А., Петренко О. П., Бірагова О.В. Виробничий потенціал аграрних підприємств в умовах невизначеності. Modern Economics. 2023. № 41(2023). С. 156-162.
20. Кулаковська Т. А., Цапенко Ю. О. Удосконалення методики визначення рівня виробничого потенціалу підприємств. Причорноморські економічні

- студії. 2017. Випуск 13–2. С. 103–107.
21. Хринюк О. С., Гримашевич Т. І. Оцінка ефективності використання виробничого потенціалу підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 4.
  22. Корнійчук А. А. Стратегічна діагностика виробничого потенціалу хлібопекарських підприємств: автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Київ, 2018. 23 с.
  23. Зибарева О. В., Шилепницький П. І., Повержук У.-Ю. М. Комплексний підхід до оцінки економічного потенціалу підприємства. Економіка та управління підприємствами. 2018. Випуск І– II (69–70). С. 105–11.
  24. Гаєвська Л. М. Інформаційне забезпечення оцінки економічного потенціалу промислового підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 25. С. 213–217.
  25. Орехова А. І. Аналіз стану виробничого потенціалу суб'єктів агробізнесу. Український журнал прикладної економіки. 2018. Т. 3. № 4. С. 185–191.
  26. Бугайчук В. В., Грабчук І. Ф., Кубрак С. В. Відродження виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств Житомирської області. Innovations in the development of socioeconomic systems: microeconomic, macroeconomic and mesoeconomic levels: Collective monograph. Vol. 3. Lithuania: «Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2016. 348 p. С. 120–135.
  27. Круш П. В., Бойко Т. О. Виробничий потенціал підприємства та підходи до його оцінки. Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2015. Випуск 16. С. 266–271.
  28. Карась Ю. М. Теоретичний зміст поняття «виробничий потенціал» аграрного підприємства. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 46.
  29. Левченко Ю.Г., Ратушняк Ю.Ю. Теоретичні основи формування та використання виробничого потенціалу підприємства. Молодий вчений. 2018. №12 (64). С. 623-626.
  30. Квасницька Р., Тарасюк М. Структуризація потенціалу підприємства. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету.

2017. № 1.- С. 73–82.

31. Боровська А.О. Виробничий потенціал: поняття, склад, структура та оцінка для промислових підприємств.
32. Хринюк О. С., Гримашевич Т. І. Оцінка ефективності використання виробничого потенціалу підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 4.
33. Олійник Т. І., Косенко А. О. Управління виробничим потенціалом підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8352>
34. Верстат токарний з ЧПК Optimum D320x920 Pro [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Optimum Maschinen Germany. – Режим доступу: <https://www.optimum-machines.com/>
35. Грабчук І.Ф., Бугайчук В.В., Курінна Ю.Ю. (2024) Стратегічний розвиток матеріально-технічного потенціалу підприємства. Економічний простір, 195, 14-15.
36. Микитюк, П. П., Крисько, Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна, О. Ф., Микитюк, Ю. І., & Микитюк, В. П. (2023). Інноваційний розвиток підприємства.
37. Пілецька, С. Т., & Ткаченко, Є. В. (2020). Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. Економічні студії, 1, 146-150.
38. Діденко, Є. О., & Моторна, Ю. С. (2019). Процес інноваційного розвитку підприємства та його особливості. Ефективна економіка.
39. Мігус, І. П., & Коваль, Я. С. (2021). Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. Вчені записки Університету «КРОК», (2 (62)), 159-165.
40. Глущенко, Л. Д., & Кособуцька, А. О. (2021). Інноваційний розвиток підприємства (Doctoral dissertation, ВНТУ).

Додатки

Фактори, що впливають на виробничий потенціал підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [1]

45.31 Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів.

45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів.

28.12 Виробництво гідравлічного та пневматичного устаткування.

33.12 Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення.

25.62 Механічне оброблення металевих виробів.

22.29 Виробництво інших виробів із пластмас

25.99 Виробництво інших готових металевих виробів, н.в.і.у.

45.32 Роздрібна торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів.

46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням

Види діяльності ТОВ “Оілхост”

Джерело: побудовано автором

Ресурси та джерела їх формування ТОВ “Оілхост”

Показник	Роки					
	2021		2022		2023	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Статті активу						
I. Необоротні активи	2053,4	20,3	2368,1	27,2	1947,1	16,9
в т.ч. основні засоби	2053,4	20,3	2368,1	27,2	1947,1	16,9
II. Оборотні активи	8080,2	79,7	6350,9	72,8	9565,8	83,1
в т.ч. запаси	992,4	9,8	1790,4	20,5	2882,9	25,0
дебіторська заборгованість	3364,8	33,2	2782,8	31,9	3014,2	26,2
грошові кошти	3723	36,7	982,9	11,3	2873,9	25,0
Інші оборотні активи			794,8	9,1	794,8	6,9
Підсумок активу балансу	10133,6	100	8719	100	11512,9	100
Статті пасиву						
I. Власний капітал	6212,5	61,3	7468	85,7	9391,7	81,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	-	-	-	-	438,6	3,8
III. Поточні зобов'язання	3921,1	38,7	1251	14,3	1682,6	14,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	-	-	-	-	-	-
Підсумок пасиву балансу	10133,6	100	8719	100	11512,9	100

Джерело: розраховано автором

Аналіз ліквідності балансу ТОВ “Оілхост”

Ранжування активів балансу	Роки					
	2021		2022		2023	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Статті активу						
Абсолютно ліквідні активи, А ₁	3723	36,7	982,9	11,3	2873,9	25,0
Швидколіквідні активи, А ₂	3364,8	33,2	2782,8	31,9	3014,2	26,2
Активи із середнім рівнем ліквідності, А ₃	992,4	9,8	2585,2	29,7	3677,7	31,9
Важколіквідні і неліквідні активи, А ₄	2053,4	20,3	2368,1	27,2	1947,1	16,9
Баланс	10133,6	100	8719	100	11512,9	100
Статті пасиву						
Найтерміновіші зобов'язання, П ₁	3921,1	38,7	1251	14,3	1682,6	14,6
Короткострокові пасиви, П ₂	-	-	-	-	-	-
Довгострокові пасиви, П ₃	-	-	-	-	438,6	3,8
Постійні пасиви, П ₄	6212,5	61,3	7468	85,7	9391,7	81,6
Баланс	10133,6	100	8719	100	11512,9	100

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Оцінка ефективності використання основних засобів ТОВ “Оїлхост”

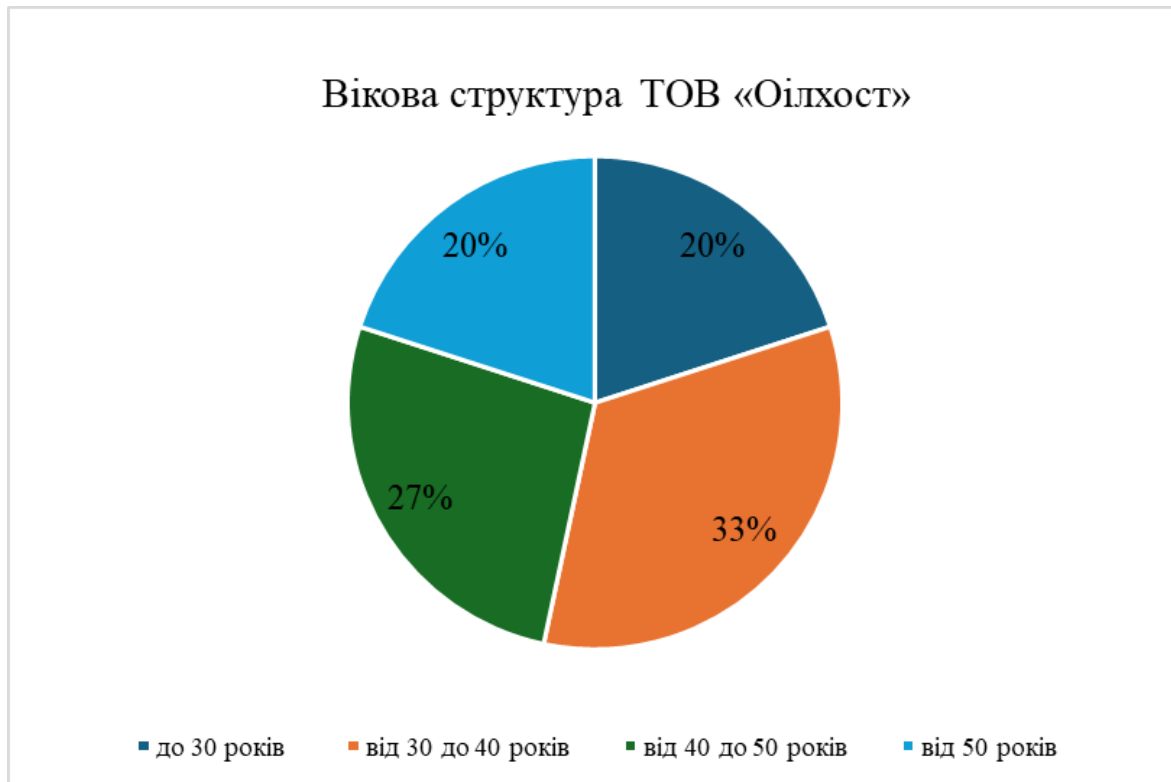
Показник	Роки			2023 р. до 2021 р.	
	2021	2022	2023	+/-	%
Загальна вартість майна, тис. грн.	10133,6	8719	11512,9	1379,3	13,6
Середня вартість основних засобів, тис. грн.	2158,35	2210,75	2157,6	-0,75	-0,03
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	3699,8	5154,8	6334,4	2634,6	71,2
Знос основних засобів на кінець року, тис. грн	1646,4	2786,7	4387,3	2740,9	166,5
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	17	16	15	-2	-11,8
Фондоозброєність, тис. грн	127,0	138,2	143,8	16,9	13,3
Фондовіддача, тис. грн	14,5	12,3	19,5	5,0	34,6
Фондомісткість, тис. грн	0,069	0,082	0,051	-0,02	-25,7
Період окупності	1,10	1,76	1,12	0,024	2,2
Продуктивність праці, тис. грн	1834,8	1694,2	2798,4	963,6	52,5
Рентабельність основних фондів, тис. грн	91,1	56,8	89,2	-2,0	-2,15

Джерело: розраховано автором

Оцінка ефективності використання оборотних засобів ТОВ «Ойлхост»

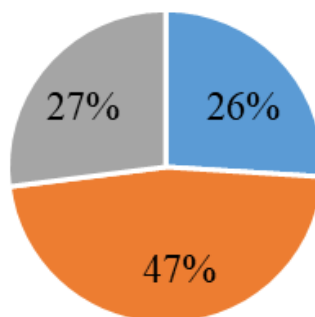
Показник	Роки			2021 р. до 2023 р.	
	2021	2022	2023	+/-	%
Середньорічний власний капітал, тис. грн.	5229,2	6840,25	8429,85	3200,65	61,2
Середньорічний робочий капітал, тис. грн.	3070,85	4629,5	6491,55	3420,7	80,2
Середня вартість оборотних засобів, тис. грн	6409,15	7215,55	7958,35	1549,2	24,2
Середньорічні запаси, тис. грн	988,85	1391,4	2336,65	1347,8	136,3
Середньорічні поточні зобов'язання, тис. грн	3338,3	2586,05	1466,8	-1871,5	-56,1
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,87	3,76	5,27	0,41	8,4
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	75,0	97,2	69,2	-5,8	-7,7
Коефіцієнт покриття запасів	6,28	5,37	4,02	-2,26	-36,0

Джерело: розраховано автором

Вікова структура персоналу ТОВ «Ойлхост»

Джерело: розраховано автором за даними підприємства.

Структура персоналу за досвідом роботи

- Досвідчені працівники (від 1 до 3 років)
- Спеціалісти (більше 3 років)
- Висококваліфіковані фіхівці (більше 5 років)

Структура персоналу за досвідом роботи ТОВ “Оілхост”

Джерело: розраховано автором